

Sayı : 32657917-610- 95
Konu : Soru Önergesi(7/6381)

23.11.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 27/06/2016 tarih ve 31853594 610-2-1496-2747 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan; İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından Başbakanımız Sayın Binali YILDIRIM'a yöneltilen ve Bakanlığımız koordinatörlüğünde yazılı olarak cevaplandırılması uygun görülen 7/6381 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Fatma Betül SAYAN KAYA
Bakan

EK:
Soru Önergesi cevabı(3 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

SORU 1: İşkence ve kötü muamele gören kadınların rehabilitasyonu, fiili ve psikolojik olarak mevcut durumlarının suçun işlenmesinden önceki hale dönüştürülmesi adına hangi yöntem ve uygulamalar hayata geçirilmiştir?

CEVAP 1: Bakanlığımıza bağlı Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM)'nde şiddetin önlenmesi ve tedbir kararlarının izlenmesine yönelik hizmetler verilmektedir. Merkez bünyesinde koordinasyon hizmetleri, psiko-sosyal destek hizmetleri, hukuki destek hizmetleri, eğitim destek hizmetleri, sağlık destek hizmetleri, çağrı destek hizmetleri sunulmaktadır.

2016 Eylül ayı itibarı ile Türkiye genelinde Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Malatya, Mersin, Samsun, Şanlıurfa, Trabzon, Erzurum, Bingöl, Muş, Kilis, Elazığ, Sakarya, Kahramanmaraş, Kocaeli, Isparta, Aksaray, Kars, Sivas, Adıyaman, Zonguldak, Tekirdağ, Erzincan, Gümüşhane, Eskişehir, Çorum, Manisa, Çanakkale, Uşak, Konya, Hatay, Düzce, Burdur, Van, Osmaniye, Bartın, Hakkari, Tunceli, Amasya, Kayseri, Batman ve Yalova olmak üzere toplam 49 ilde ŞÖNİM bulunmakta olup; 2016 yıl sonuna kadar ŞÖNİM'lerin 81 ilde hizmet vermeye başlaması için çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca İl Müdürlüklerimiz ve Sosyal Hizmet Merkezlerimiz, ŞÖNİM'lerin bulunmadığı yerlerde şiddete uğrayanlara yönelik danışmanlık, rehberlik ve sosyal destek hizmetleri sunmaktadır. Bunun yanı sıra Bakanlığımız bünyesinde hizmet veren "Alo-183 Aile, Kadın, Çocuk ve Engelli Danışma Hattı" şiddete uğrayan ya da uğrama riski taşıyan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı olarak çalışmakta; bu kişilere hakları konusunda ve başvuracakları yerler hakkında bilgi vermektedir.

Ayrıca kadın konukevleri, şiddet mağduru kadınlar ve beraberindeki çocuklarının güvenli bir şekilde barınma ihtiyaçlarının sağlandığı, güçlenme sürecinde gerekli destek hizmetlerinin verildiği kuruluşlardır. Bu kapsamda, kadın konukevlerinde, kuruma kabul edilen kadınların şiddetsiz bir ortamda, yaşadıkları travma ile başa çıkabilmeleri, yeniden sağlıklı ilişkiler sürdürebilmelerine destek olmak üzere mesleki çalışmalar yapılarak kadın konukevlerinden ayrıldıktan sonra yaşamlarını kendi talepleri doğrultusunda sürdürmelerini sağlamaktır. Şiddete uğrayan ya da uğrama riski bulunan bütün kadınlar ve beraberindeki çocuklarının hiçbir ayırım yapılmadan konukevine kabulleri yapılmaktadır. Bununla birlikte kadın ve çocuklarına doğrudan ya da ilgili kuruluşlara yönlendirmek suretiyle güvenlik, danışmanlık, tıbbi destek, geçici maddi yardım, kreş, mesleki eğitim kursu, grup çalışmaları, çocuklar için burs, sosyal, sanatsal ve sportif faaliyetler vb. alanlarda destek sunulmakta olup yeni yaşam seçeneklerini sağlıklı biçimde belirleyebilmeleri yönünde psikolojik destek sağlanmaktadır. Psiko-sosyal destek hizmetleri yanı sıra hukuki destek almaları için Barolarla, iş ve meslek sahibi olabilmeleri için gerek Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlı Halk Eğitim Merkezleri ve İş

Kurumu İl Müdürlükleri ile işbirliği yapılmaktadır. Bu itibarla;

Kadın konukevlerinden hizmet alan şiddet mağduru kadınlardan Temmuz 2016 tarihinde;

- 61'i işe yerleşmiştir,
- 375'i meslek edindirme kurslarına katılmıştır.
- 649'u sosyal, sanatsal, sportif faaliyetlere katılmıştır.
- 292'si çocukları için, kreş ve çocuk kulübü imkânından faydalanmıştır.
- 531'i bilgi/bilinçlenmeye yönelik eğitim faaliyetine katılmıştır.

SORU 2: Kadın sığınma evlerine başvuran ve kadın sığınma evlerinde kalan kadın sayısı kaçtır?

CEVAP 2: Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinden 30.06.2016 tarihi itibarıyla 7.368 kadın ve 4.866 çocuk olmak üzere toplam 12.234 kişi hizmet almıştır.

SORU 3: Şiddet mağduru kadınlar arasında şiddet fiiline maruz kalınmasından sonra intihar eden kadın sayısı kaçtır?

SORU 4: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın kadın cinayetlerini ve kadına yönelik şiddeti ortadan kaldırmak adına uyguladığı tutum ve politika adına 2002-2016 yılları arasında hayata geçirdiği iyileştirici programlar ve uygulamalar nelerdir?

SORU 5: Bu politikalar ve sonuçları hakkında hazırlanan raporlar hangileridir?

CEVAP 3-4-5: Bakanlık olarak kadına yönelik şiddetle mücadele alanında yasal düzenlemeler, farkındalık yaratma ve eğitim çalışmaları, koruyucu hizmet sunumu ve şiddet mağdurlarının güçlendirilmesi, kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu artırma, şiddet mağduru kadınların korunması ve desteklenmesine yönelik kurumsal mekanizmaların güçlendirilmesi başlıkları altında çok boyutlu ve tüm tarafların katkısı ile kararlılıkla çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmalardan bazıları şu şekildedir:

- ✓ “Kadına Yönelik Şiddetle ve Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Önleme konusunda Avrupa Konseyi Sözleşmesi” (İstanbul Sözleşmesi) imzalanması ve onaylanması ile 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun”, yürürlüğe girmesi yasal altyapı güçlendirilmiş ve kadına yönelik şiddetle mücadele bir üst seviyeye taşınmıştır.
- ✓ Yasal altyapının yanı sıra kadına yönelik şiddetle mücadelede Kurumsal Hizmet Birimlerinin geliştirilmesi konusunda önemli adımlar atılmıştır. Şiddet Önleme ve

İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); şiddet olgusunun nedenleri, varlığı ve sonuçları ile tek elden ve çok yönlü mücadele edebilmek için Eylül 2016 tarihi itibarıyla 49 İlde hizmetlerini sürdürmekte olup; 81 ile yaygınlaştırılması çalışmaları devam etmektedir.

- ✓ Ağustos 2016 tarihi itibarı ile Bakanlığımıza bağlı 101 kadın konukevi, yerel yönetimlere bağlı 32 kadın konukevi, sivil toplum kuruluşlarına bağlı 4 kadın konukevi olmak üzere toplam 137 kadın konukevi hizmetlerini sürdürmeye devam etmektedir.
- ✓ Düzenli aralıklarla hazırlanarak uygulamaya konulan “Kadına Yönelik Şiddet Ulusal Eylem Planları” ile kadına yönelik şiddetle mücadelede alanında temel politika öncelikleri ortaya konularak bir yol haritası oluşturulmaktadır. “2012-2015 Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı”nın uygulama süresinin dolması sebebiyle “Kadına Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı” 2016-2020 yılları için güncellenmiştir.
- ✓ Farkındalık yaratma ve zihniyet dönüşümünün sağlanması amacıyla; Türkiye’de kadın erkek eşitliğinin güçlendirilmesi ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapmakta olan personele ve üniversite öğrencilerine yönelik kadın-erkek eşitliği ve kadına yönelik şiddet konulu eğitim ve seminerler gerçekleştirilmekte olup, eğitimlerinin devamlılığının sağlanması için Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Bakanlığımız arasında protokoller imzalanmıştır.
- IPA-2009 programı kapsamında finanse edilen, Bakanlığımızın yararlanıcısı olduğu ve 2014-2016 yılları arasında yürütülmekte olan “Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi” kapsamında;
- ✓ Farklı meslek gruplarına yönelik olarak eğitici eğitimleri, eğitimler ve süpervizyon eğitimleri gerçekleştirilmiş olup 506 Polis, 22 Hakim ve Savcı, 125 Yazı İşleri Müdürü ve 147 Aile Mahkemesi Uzmanı ile 221 Sağlık Çalışanına yönelik eğitici eğitimleri ile Bakanlığımızda görevli 124 meslek elemanına 5 aşamalı eğitim programları tamamlanmıştır. Bu çerçevede toplam 1.145 kamu personelinin eğitici eğitimleri tamamlanmıştır. Bununla birlikte 107 hakim ve savcıya yönelik üç günlük meslek iç ve meslek öncesi eğitimler gerçekleştirilmiş olup toplam 1.252 kamu personelinin eğitim/eğitici eğitimleri tamamlanmıştır. Yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarında çalışan 50 personele yönelik de eğitimler verilmesi planlanmaktadır.

Eğitimlerin her kurumda devamlılığını sağlamak amacıyla 31 Sağlık Bakanlığı, 30 Emniyet Genel Müdürlüğü, 26 Adalet Bakanlığı personeline ve Bakanlığımızda görevli 124 personele yönelik süpervizyon eğitimleri tamamlamıştır.

Bu eğitimler sonucunda 35.000 sağlık çalışanı ile 140.000 emniyet personeline ulaşılması beklenmektedir.

- ✓ İletişim Stratejisi çerçevesinde yerel medya çalışanları, aile hekimleri, öğrenciler, muhtarlar, kamu kurumu temsilcileri vb. farklı hedef gruplara kadına yönelik şiddet konusunda farkındalık kazandırmak amacıyla Konya, Kırşehir, Erzurum, Eskişehir, Trabzon, Gaziantep, Antalya, Samsun, İstanbul ve Ankara’da görünürlük toplantıları düzenlenmiş olup söz konusu toplantılara toplamda **2.490 kişi** katılım sağlamıştır. Proje sonuna kadar farklı kesimleri hedef alan görünürlük toplantılarına devam edilmesi planlanmaktadır.

Kadına yönelik şiddet konusunda toplumsal bilinç düzeyinin yükseltilmesi amacıyla kamu spotları, afişler ve broşürler hazırlanmakta; dağıtım ve yayınları sağlanmaktadır. Ayrıca 25 Kasım 2015 tarihinde «Kadına Şiddete Karşı Buradayım De» kampanyası başlatılmıştır. Bu çerçevede;

- Basketbol ve futbol maçlarında «Kadına Şiddete Karşı Buradayım De» yazılı pankartlar kullanılmıştır.
- Televizyon spor programlarında kampanya logosu ekranlarda yer almıştır.
- Ankara ASPB İl Müdürlüğü binası, Çanakkale’de Truva Atı, İzmir’de tarihi saat kulesi ile TOBB binası, Ankara Büyükşehir Belediye Binası turuncu aydınlatılarak BM’nin “Dünyayı Turuncuya Boya Girişimi”ne destek sağlanmıştır.
- Ankara’da açık hava reklam alanlarında spot film gösterilmiştir.
- Bakanlığımız başta olmak üzere diğer Bakanlıklar web sayfalarında ileti mesajı olarak kampanya logosunu ve spot filmi göstererek destek sağlamışlardır.

Bakanlık olarak kadına yönelik şiddetle mücadele alanında yasal düzenlemeler, farkındalık yaratma ve eğitim çalışmaları, koruyucu hizmet sunumu ve şiddet mağdurlarının güçlendirilmesi, kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu artırma, şiddet mağduru kadınların korunması ve desteklenmesine yönelik kurumsal mekanizmaların güçlendirilmesi başlıkları altında çok boyutlu ve tüm tarafların katkısı ile kararlılıkla çalışmalar sürdürülmektedir.

SORU 6: Şiddet mağduru kadınlar ve erkek şiddeti sonucu hayatını kaybeden kadınların tıbbi ve psikolojik tedaviye ihtiyacı olan geride kalan çocuklarına yönelik hayata geçirilen eylem ve politikalar nelerdir?

CEVAP 6: Bakanlığımız tarafından suç mağduru, suça sürüklenen, sokakta ve risk altında bulunan çocuklara özgü Çocuk Destek Merkezleri oluşturulmuş ve bu merkezlerde çocuk ve ailelerine yönelik olarak Anka Psiko-Sosyal Destek ve Müdahale Programı uygulanmaktadır.

Çocuk koruma sisteminin etkin bir şekilde uygulanabilmesi için İl ve İlçe Koordinasyonları kurulmuştur. Ülkemizdeki çocukların kendisinden, ailesinden, okul ortamından ya da çocuk-aile-okul ilişkilerinden kaynaklanan sorunların çözümünde koruyucu, önleyici, erken tespit ve müdahaleyi esas alan Okul Sosyal Hizmeti uygulamasının hayata geçirilmesi için Bakanlığımız koordinasyonunda proje çalışmaları yürütülmektedir. Ayrıca çocukların şiddetten korunması kapsamında ülke genelinde tüm kamu kurum/kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği halinde, her alanda yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi, her kurumun üzerine düşen sorumluluğun netleştirilmesine yönelik Bakanlığımız koordinesinde Çocuğa Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı Taslağı hazırlanmıştır.